

Менструалната хигиена: Изделия за многократна употреба без токсини

*Жените могат едновременно да
подобрят качеството си на живот и да се
борят със замърсяването с пластмаси.*

30 август 2018 г.

Резюме

Половината човечество има нужда от изделия за менструална хигиена, за да води достоен живот. Въпреки това, предложената от Комисията Директива относно намаляването на въздействието на някои пластмасови продукти върху околната среда („пластмаси за еднократна употреба“) не успява да се възползва от възможността да намали замърсяването с пластмаси, като същевременно намали менструалната бедност и излагането на жените на опасни химикали. Осигуряването на достъп до продукти за менструална хигиена за многократна употреба без токсични вещества в целия ЕС следва да бъде приоритет на настоящото предложение за директива. Поради тази причина Zero Waste Europe и HEJSupport смятат, че членове 1, 6, 7 и 10 от законодателното предложение трябва да бъдат изменени, така че членовете на ЕП:

- да се борят с менструалната бедност, като осигурят широкото наличие на продукти за менструална хигиена за многократна употреба без токсични вещества, най-вече в търговските обекти и аптеките в ЕС, придружено от мерки за повишаване на осведомеността относно алтернативите на еднократните менструални продукти;
- да намалят опасните вещества в менструалните продукти, като спрат излагането на жените на известни токсични вещества, свързани с някои видове рак и други заболявания.

Членовете на Европейския парламент имат възможност да покажат своята подкрепа за проблемите на жените преди изборите. При средно 16% различие в заплащането на жените и мъжете в ЕС,¹ гарантирането на достъп за жените до евтини алтернативи за многократно използване без токсични вещества, ще покаже, че членовете на ЕП взимат присърце благосъстоянието на жените.

¹https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_levels_vary_significantly_across_EU

Какви промени трябва да бъдат направени?

Член 1 (относно целта на директивата), член 6 (относно изискванията към продуктите), член 7 (относно изискванията за маркировка) и член 10 (относно мерките за повишаване на осведомеността) на настоящото предложение предлагат отлична възможност да се борим с всички горепосочени проблеми.

Член 1 следва да бъде изменен, за да се гарантира, че:

- Целта на директивата включва преход към нетоксична кръгова икономика;
- Директивата цели намаляване на потреблението на пластмаси за еднократна употреба чрез замяната им с устойчиви бизнес модели и нетоксични продукти и материали, като по този начин допринася за ефективното функциониране на вътрешния пазар.

Член 6 следва да бъде допълнен, за да се гарантира изискването да се предотвратява използването на опасни химични вещества в състава на всички продукти, посочени в директивата.

Член 7 следва да бъде изменен така, че:

- Цялата информация за продуктите, посочена в член 7, да бъде предоставена на потребителите (да не се позволява на производителите да избират предпочитаната от тях информация);
- Да се добави нова точка относно предоставянето на информация за наличието на съществуващи алтернативи;
- Да се добави нова точка относно включването на компонентите, отговарящи на изискванията на член 57 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, или които са идентифицирани в съответствие с процедурата, описана в член 59, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1907/2006, списъкът на кандидат-веществата за вещества, пораждащи сериозно безпокойство (SVHC).

Накрая, **член 10** следва да бъде допълнен, така че:

- Да се въведат мерки за информиране на потребителите за въздействието на пластмасата и нейния химически състав върху здравето на човека;
- Менструалните продукти за многократна употреба да са широко достъпни във всяка държава-членка, особено в големите търговски обекти и аптеките; Да се предприемат мерки за повишаване на осведомеността относно алтернативите на еднократните менструални продукти, включително чрез училищни програми.

Пластмасата е основната съставка на най-често използваните изделия за менструална хигиена

Средностатистическата жена менструира в продължение на 3 000 дни или 8,2 години.² През това време тя използва средно 12 000 превръзки с общо тегло 150 килограма - достатъчно, за да запълнят два микробуса.³ Изчислено е, че еднократните менструални продукти се състоят от 90% пластмаса.⁴ Например, една обикновена опаковка с тампони

² <https://www.thecupeffect.org/why-we-exist/>

³ Пак там.

⁴ <http://www.natracare.com/>

съдържа толкова пластмаса, колкото има в четири пластмасови торбички.⁵ Няма законово задължение за разкриване на материалите, съставляващи даден менструален продукт, тъй като те се считат за медицински изделия. Все пак компаниите, които са предоставили такава информация, съобщават, че пластмасата е основният компонент. Procter&Gamble е една от малкото фирми, които показват материалите в своите еднократни менструални продукти. Таблица 1 показва, че полиетиленът⁶ е най-използваната пластмаса (полиолефините⁷ са част от семейството, което включва и LDPE, LLDPE, HDPE и PP), като се използват и други материали като лепила и аромати.

Таблица 1: Списък на съставките в дамски превръзки Always на Procter&Gamble⁸

Части на превръзката	Infinity	Radiant	Ultra	Maxi	Pure and Clean
Горен слой: мека материя, предназначена предпазва кожата от допир с течности	Полиолефини, подобни на тези, които обикновено се използват в дрехите; съдържа нефт и цинков оксид (съставки, често използвани в лосиони за кожа) в продуктите Infinity и Radiant				Полиетилен – синтетични влакна подобни на тези, от които се правят дрехи
Попиваща среда попива и съхранява течности.	Попиваща пяна (Flex Foam)		Попиваща дървесна целулоза (това е попиващият материал, използван в превръзките от 1920 г.) заедно с попиващ гел, изкуствена коприна или полиестер		Попиваща дървесна целулоза и супер-попиващи топчета гел, които задържат течността.
Долен слой Мек слой, който не пропуска влага	Полиолефини, подобни на тези, които обикновено се използват в дрехите (отпечатан върху Radiant)				Полипропилен и полиетилен – синтетичен слой, непропускащ влага.
Лепила	Лепило, одобрено като хранителна добавка, подобна на канцеларското лепило за хартия				Необходимо за да задържи слоевете на превръзката, както и самата нея закрепена за бельото
Аромат Придава свеж мирис	Аромати. Само на продуктите, обозначени като ароматизирани				Липсва
Опаковка Предпазва лепилата преди използването на превръзката	Отпечатан полиолефин подобен на тези, които обикновено се използват за дрехи и хартия (само в Maxi)				Отпечатан полиетиленов филм, който предпазва превръзката и я прави удобна за пренасяне.
Хартия върху крилцата Предпазва лепилото на крилцата преди използването на превръзката	Напечатана хартия				Хартия за предпазване на лепилото на крилцата преди използването на превръзката

5 Пак там.

6 Според Plastics Europe един от най-разпространените видове термопластични материали е полиетиленът, който може да се подлага на многократно нагряване, преоформяне и замразяване, поради което е част от семейството на термопластовете.

7 Plastics Europe описва полиолефините като фамилия от полиетиленови и полипропиленови термопластовете, произведени предимно от нефт и природен газ чрез процес на полимеризация съответно на етилен и пропилен.

8 <https://always.com/en-us/about-us/what-ingredients-are-in-always-pads>

Менструална бедност

Според наличните данни, две от десет жени не могат да си позволят еднократни продукти за менструална хигиена, поради което пропускат дни от училище или на работа.⁹ Най-важното е, че когато момичетата не могат да си позволят хигиенни продукти и пропускат училище по време на цикъла си (обикновено около пет дни в месеца), това оказва сериозно въздействие върху тяхното образование и дългосрочни перспективи. Влиянието на менструалната бедност се усеща силно сред жените и момичетата в най-бедните общности в света, които неизменно са изключени от пълноценно участие в обществото по време на своята менструация. Разходите за закупуване на пластмасови менструални продукти за еднократна употреба през живота на жената се различават значително в зависимост от държавата на ЕС, но оценките се колебаят между 1,500¹⁰ и 7,500¹¹ евро, в сравнение с под 100 евро при използване на алтернативи за многократна употреба.¹² Изчислено е, че разходите за използването на менструални изделия за многократна употреба са едва 6% от необходимите средства за закупуване на еднократни изделия за менструална хигиена.¹³ При средна разлика в заплащането между половете от 16% в ЕС¹⁴ всяка мярка, която допринася за значително намаляване на средствата, която една жена харчи заради това, че менструира, е особено важна, особено след като средната класа в Европа се е свила, а прослойките с ниски доходи са се увеличили значително от 2008 г. насам.¹⁵

Токсични вещества в менструалните продукти

Пластмасовите менструални продукти за еднократна употреба съдържат широк спектър от химикали, много от които се свързват с отрицателни въздействия върху здравето на потребителя. Следователно, използването на тази възможност за намаляване на излагането на жените на токсични вещества е от първостепенно значение.

Най-често използваните дамски превръзки са направени от до 90% петролни продукти и могат да съдържат химикали като бисфенол А (BPA), фталати и нефтохимически добавки, които са известни като вещества, разрушаващи ендокринната система, и са свързани с различни сърдечни заболявания, безплодие и рак. В тези менструални продукти могат да бъдат намерени дори следи от диоксин и глифозат.¹⁶ Скорошен опит откри наличието на въглероден дисулфид в тампони, изработени от вискоза, което е свързано с повишен риск от ранна менопауза и менструални нарушения.¹⁷

9 Данни от изследване от 2018 г. в Шотландия: <https://www.theguardian.com/society/2018/feb/05/period-poverty-scotland-poll-shows-women-go-to-desperate-lengths>

10 <https://www.mooncup.co.uk/why-mooncup/why-should-i-use-a-menstrual-cup/>

11 https://www.huffingtonpost.co.uk/2015/09/03/women-spend-thousands-on-periods-tampon-tax_n_8082526.html Собствени изчисления: 13 паунда на месец = 14,5 евро на месец (обменен курс от август 2018 г.) = 174 евро годишно, ако една жена има менструация от 12 до 55-годишна възраст (общо 43 години), общата сума възлиза на 7 482 евро.

12 Менструалните чашки струват около 30 евро за два броя; очакваният живот за всяка чашка е 10 години. <https://www.thecupeffect.org/why-we-exist/>

13 Blacklaws, K; Parke, H (2017) *Period of adjustment: the case for reusable feminine hygiene products* <http://www.isonomia.co.uk/?p=4912>

14 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_levels_vary_significantly_across_EU

15 <https://www.eurofound.europa.eu/publications/blog/europes-shrinking-middle-class>

16 <https://www.60millions-mag.com/2016/03/01/test-de-tampons-et-protections-feminines-10206>

17 Изпитването е извършено от Women's Voices for the Earth през 2018 г. <https://www.womensvoices.org/feminine-care-products/whats-in-your-tampon/>

Замърсяването с пластмаси

Менструалните продукти са един от най-често намираните в морската среда пластмасови артикули за еднократна употреба. Европейската комисия ги нарежда на пето място в класацията за най-разпространени пластмасови отпадъци.¹⁸

Дамските превръзки най-често попадат във водната среда след пускането им в тоалетната, откъдето те в крайна сметка достигат до реките и моретата.

Тези изделия оказват значително отрицателно въздействие върху морската среда: те могат да бъдат погълнати от морските животни; освобождават химикали и микропластмаси във водата; допринасят за транспортирането на инвазивни видове и микробно замърсяване и имат отрицателно икономическо въздействие както върху туризма, така и върху рибарството.

Таблица 2: Оценка на Европейската комисия на въздействията на менструалните продукти¹⁹

Средства за лична хигиена	
Заплитане на морски животни	+
Поглъщане от морски животни	++
Замърсяване на морската вода (освобождаване на химикали, микропластмаси)	++
Пренос на инвазивни видове	+++
Микробно замърсяване	+++
Отрицателни икономически въздействия върху туризма	+++
Отрицателни икономически въздействия върху рибарството	++
Възможни отрицателни въздействия върху човешкото здраве	+

В помощ на на ЕС за изпълнението на 4-та, 5-та и 12-та от Целите за устойчиво развитие

Подкрепяйки промените в законодателството, посочени по-горе, политиките ще дадат тласък на усилията на ЕС за постигане на целите за устойчиво развитие. Борбата с менструалната бедност ще помогне за равенство между половете (Цел 5), тъй като момичетата и жените ще бъдат овластени и ще могат да водят самостоятелен живот. Това ще помогне за изпълнението на Цел 4 за качествено образование, тъй като менструалната бедност оказва значително отрицателно въздействие върху достъпа на момичетата до образование. Менструалните изделия за повторна употреба без токсични вещества допринасят за постигането и на Цел 12, тъй като водят до намаляване на употребата на пластмасови продукти за еднократна употреба, съдържащи токсични вещества.

18 European Commission, 2018, Impact Assessment, Reducing Marine Litter: Action on Single Use Plastics and Fishing Gear , page 11 http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/single-use_plastics_impact_assessment.pdf

19 European Commission, 2018, Impact Assessment, Reducing Marine Litter: Action on Single Use Plastics and Fishing Gear , page 20 http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/pdf/single-use_plastics_impact_assessment.pdf

Заклучение

Предложените тук промени, по-точно на членове 1, 6, 7 и 10, в директивата относно пластмасата за еднократна употреба, могат да променят изцяло настоящото положение с положителен принос както за околната среда, така и за жените. Това е уникална възможност да покажем как Европейският парламент се грижи за благосъстоянието на жените и е готов да предприеме необходимите стъпки за подобряване на техния живот, като същевременно подобрява и състоянието на околната среда за всички.

Контакти:

Larissa Copello
Zero Waste Consumption and Production Campaigner
Zero Waste Europe
larissa@zerowasteurope.eu
Alexandra Caterbow, съпредседател, HEJ Support
alexandra.caterbow@hej-support.org

За Zero Waste Europe

Zero Waste Europe (Европейската мрежа за Нулеви отпадъци) обединява местни общности, бизнеси, експерти и агенти на промяната, работещи за едно бъдеще: премахване на отпадъците от нашето общество. Ние помагаме на общностите да преосмислят връзката си с ресурсите, да възприемат по-интелигентен начин на живот и по-устойчиви модели на потребление и да мислят от гледна точка на кръговата икономика.

За HEJSupport

HEJSupport цели да постигне здравословна околна среда и екологична справедливост за засегнатите хора. Организацията осигурява дългосрочна техническа помощ, политическа подкрепа и подкрепа за повишаване на осведомеността за активните общности, лишени от правосъдие, за да огласят своите трудности и да се стремят към решения. HEJSupport работи на ниво политики за постигане на здравословна околна среда и екологично правосъдие в световен мащаб.

Към бъдеще без пластмасово замърсяване

Zero Waste Europe и HEJSupport са част от #BreakFreeFromPlastic, световното движение, предвиждащо бъдеще без замърсяване с пластмаси. От началото му през септември 2016 г. близо 1300 организации от целия свят се присъединиха към движението, за да постигнат драстично намаляване на пластмасите за еднократна употреба и да настояват за трайни решения на кризата с пластмасовото замърсяване. Европейската мрежа за Нулеви отпадъци (Zero Waste Europe) е основател на Rethink Plastic - обединението от членовете на Break Free From Plastic в Европа, които работят с европейските политици, за да проектират и предоставят политически решения за премахване на замърсяването с пластмаса.

#breakfreefromplastic

RETH!NK PLASTIC

Zero Waste Europe приема с благодарност финансовата помощ от страна на Европейския съюз. Единствената отговорност за съдържанието на тази публикация е на Zero Waste Europe. Публикацията не отразява непременно мнението на институцията, спомената по-горе. Донорът не носи отговорност за каквото и да е използване на съдържанието се в този документ информация.